

Sygn. akt V ACa 279/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2018r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku, V Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący	SSA Teresa Karczyńska – Szumilas (spr.)
----------------	---

Sędziowie: SSA Artur Lesiak

SSA Barbara Rączka - Sekścińska

Protokolant : starszy sekretarz sądowy Magdalena Tobiasz - Ignatowicz

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2018r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa J. G.

przeciwko P. K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 29 grudnia 2016r., sygn. akt I C 409/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1.(pierwszym) o tyle tylko, że ustala nadto, że odpowiedzialność pozwanej w zakresie kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy złotych) ogranicza się do wartości ustalonej w spisie inwentarza stanu czynnego spadku po zmarłej (...) M. K.;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt V ACa 279/17

UZASADNIENIE

Powód J. G. domagał się zasądzenia od pozwanej P. K. kwoty 190.000 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 29 października 2015r. do dnia zapłaty, z tym, zastrzeżeniem, że zapłata jakiegokolwiek jej części przez E. K. zwalnia pozwaną od obowiązku zapłaty w tym zakresie. W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwana zawarła z nim umowę, na mocy której przejęła dług M. K. w kwocie 110.000 zł z tytułu umowy pożyczki, jaką M. K. zawarła z

powodem, a nadto zaciągnęła pożyczkę u powoda w kwocie 100.000 zł. Pozwana zwróciła powodowi kwotę 20.000 zł; pomimo wezwań nie zwróciła pozostałej kwoty.

W dniu 9 maja 2016r. Sąd Okręgowy w B. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana P. K. w sprzeciwie od wydanego nakazu zapłaty wniosła o oddalenie powództwa w całości, W uzasadnieniu pozwana zaprzeczyła twierdzeniom powoda, wskazując że nie przekazał on pozwanej żadnej kwoty pieniędzy, zaś spadek po M. K. nabyła z dobrodziejstwem inwentarza i jej odpowiedzialność ogranicza się do stanu czynnego spadku. Pozwana w toku procesu podniosła również, że umowę z powodem zawarła pod wpływem błędu wywołanego podstępnie przez powoda i złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych zawartego w umowie oświadczenia woli.

Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2016r. Sąd Okręgowy w B. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 190.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 października 2015r. do dnia zapłaty z tym zastrzeżeniem, że zapłata jakiegokolwiek części wskazanej kwoty przez E. K. zwalnia pozwaną od obowiązku zapłaty w tym zakresie oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 30 maja 2014r. powód zawarł z M. K. i E. K. umowę pożyczki, na mocy której pożyczył im kwotę 110.000 zł, która to kwota miała zostać zwrócona wraz z odsetkami do dnia 20 grudnia 2014 r. M. K. zmarła (...) przed spłatą pożyczki. Spadek po M. K. nabyły z dobrodziejstwem inwentarza córki J. K. i pozwana P. K. po 1/2 części. W dniu 23 stycznia 2015r. powód zawarł z pozwaną P. K. i E. K. kolejną umowę pożyczki na mocy, której pożyczył im kwotę 100.000 zł. Ponadto w umowie tej pozwana P. K. złożyła oświadczenie, że przejmuje dług M. K. w kwocie 110.000 zł. Warunki tej umowy były ustalane wcześniej przez powoda z ojcem pozwanej E. K.. Pozwana osobiście spisywała treść umowy, którą dyktował powód. E. K. obecny przy sporządzaniu umowy złożył na niej swój podpis. Kwota 210.000 zł miała zostać zwrócona powodowi po otrzymaniu przez pozwanych wynagrodzenia za roboty budowlane wykonywane na rzecz (...) w S..

Po zawarciu umowy z dnia 23 stycznia 2015r. pozwana zwróciła powodowi jedynie kwotę 20.000 zł. W dniu 23 czerwca 2015r. (...) zapłaciła P. K. i J. K. kwotę 199.053,32 zł oraz w dniu 24 czerwca 2015r. dalszą kwotę 360 zł z tytułu rozliczenia umowy o roboty budowlane zawartej z M. K.. W dniu 15 października 2015r. pełnomocnik powoda skierował do pozwanej wezwanie do zapłaty kwoty 190.000 zł. W dniu 7 grudnia 2016r. pozwana złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli zawartego w umowie z 23 stycznia 2015 r.

W dniu 16 listopada 2015r. powód wniósł do Sądu Okręgowego w B. pozew przeciwko E. K., w którym domagał się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 190.000 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 29 października 2015r. do dnia zapłaty. Podstawą faktyczną żądania było zobowiązanie E. K. wynikające z umów zawartych z E. K. i P. K..

Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny w oparciu o złożone w sprawie dokumenty, zeznania świadka E. K. oraz przesłuchania pozwanej. Za częściowo wiarygodne uznał Sąd Okręgowy przesłuchanie pozwanej P. K. i zeznania świadka E. K.. W ocenie Sądu Okręgowego na wiarę nie zasługiwały ich twierdzenia, że w dniu 23 stycznia 2015r. nie zawarli oni z powodem umowy pożyczki dotyczącej kwoty 100.000 zł i nie otrzymali tej kwoty, a umowa ta dotyczyła wyłącznie pożyczki, jakiej udzielił powód M. K. i E. K. na mocy umowy z 30 maja 2014r. Zeznania pozwanej i świadka pozostawały w tym zakresie sprzeczne z treścią umowy z dnia 23 stycznia 2015r., z której wynika jednoznacznie, że dotyczy ona dwóch kwestii – przejęcia przez pozwaną długu swojej matki w kwocie 110.000 zł i pożyczania kolejnej kwoty 100.000 zł. W umowie obie te kwoty wymienione są oddzielnie, a następnie w części ustalającej termin zapłaty wskazana jest ich suma, a tym samym nie można było uznać, że pozwana i świadek byli przekonani, że umowa dotyczy tylko wcześniejszych zobowiązań w kwocie 110.000 zł. Sąd Okręgowy zaznaczył, że pozwana twierdziła, iż działała w zaufaniu do powoda i w chwili spisywania umowy nie знаła wysokości zobowiązań swojej zmarłej matki wobec powoda. Twierdzenia te zdaniem Sądu Okręgowego nie zasługiwały na wiarę, albowiem z adnotacji poczynionej na marginesie umowy z 30 maja 2014r., wynika, że umowa z 30 maja 2014r. stanowiła załącznik do umowy z 23 stycznia

2015r.; pod adnotacją znajduje się data 23 stycznia 2015r. i podpis, którego graficzny kształt odpowiada podpisowi pozwanej na umowie z 23 stycznia 2015r. Pozwana wprawdzie zaprzeczyła, że jest to jej podpis, jednocześnie jednak nie zostały w związku z tym zgłoszone żadne dalsze wnioski dowodowe. Pozwana wnosząc sprzeciw od nakazu zapłaty także zakwestionowała autentyczność swojego podpisu na umowie z dnia 23 stycznia 2015r, jednakże w toku procesu potwierdziła fakt podpisania umowy, co więcej przyznała, że to ona napisała całą umowę. Zeznania świadka E. K. i pozwanej pozostają nadto w kilku kwestiach sprzeczne, albowiem pozwana zaprzeczyła, aby doszło do jakiegokolwiek spotkania stron

podczas, którego omawiano by spłatę zadłużenia, świadek natomiast wskazał, że do takiego spotkania miało dojść w hotelu, pozwana twierdziła, że (...) nie przekazała pieniędzy z tytułu rozliczenia umowy zawartej z M. K., natomiast E. K. potwierdził ten fakt, który dodatkowo został stwierdzony w pełni wiarygodnym dowodem z dokumentu – pisma (...) z dnia 12 sierpnia 2016r. W ocenie Sądu Okręgowego oświadczenie pozwanej z dnia 7 grudnia 2016r. o uchyleniu się od skutków złożonego oświadczenia woli stanowiło wyłącznie dowód na złożenie przez pozwaną tego oświadczenia; brak było jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że pozwana złożyła oświadczenie zawarte w umowie z dnia 23 stycznia 2015r. pod wpływem błędu. Sąd Okręgowy wskazał, iż treść umowy jasno wskazuje na dwie różne kwoty 110.000 zł i 100.000 zł wynikające z dwóch różnych podstaw, nadto umowa określa też globalną kwotę podlegającą zwrotowi – 210.000 zł i niemożliwie jest, aby pozwana, która ma wyższe wykształcenie i nie jest osobą nieporadną nie dostrzegłaby tego faktu. Oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli zostało złożone przez pozwaną dopiero w toku procesu po kilku miesiącach jego trwania, zaś pozwana nie potrafiła racjonalnie wytłumaczyć tej zwłoki; zarzut taki nie pojawił się w sprzeciwie, a pozwana podnosiła tam głównie fakt nabycia spadku po matce z dobrodziejstwem inwentarza. W ocenie Sądu Okręgowego powództwo było zasadne, albowiem wyniki postępowania dowodowego wskazywały, że pozwana zobowiązana jest do zapłaty na rzecz powoda kwoty 190.000 zł z tytułu zobowiązań wynikających z umowy z dnia 23 stycznia 2015r. Sąd Okręgowy wskazał, że na powyższą kwotę składają się dwa elementy: zobowiązanie wynikające z przejęcia przez pozwaną długów swojej matki w kwocie 110.000 zł i zobowiązanie wynikające z zawarcia umowy pożyczki na kwotę 100.000 zł. Łączne zobowiązania pozwanej w kwocie 210.000 zł z powyższych tytułów zostały częściowo spłacone, do zapłaty pozostało 190.000 zł. Okolicznością bezsporną był fakt, że pozwana P. K. jest spadkobierczynią swojej matki M. K., która wspólnie z E. K. pożyczyła od powoda kwotę 110.000 zł. Pozwana pierwotnie ponosiła odpowiedzialność za wskazany dług spadkowy, jako spadkobierczyni M. K., jednakże z chwilą podpisania umowy z dnia 23 stycznia 2015r. stała się dłużniczką osobistą powoda, albowiem umowa ta spowodowała odnowienie zobowiązania w rozumieniu art. 506 § 1 k.c. Dotychczasowe zobowiązanie pozwanej jako spadkobierczyni wygasło i zastąpiło je nowe zobowiązanie wynikające z zawartej umowy. W ocenie Sądu Okręgowego taki był właśnie w tym zakresie cel umowy, świadczył o tym między innymi fakt, że pozwana P. K. nie jest jedyną spadkobierczynią M. K., drugą spadkobierczynią jest jej siostra J. K.. Zawarcie tej umowy z wierzycielem M. K. przenosiło odpowiedzialność za ten dług spadkowy wyłącznie na pozwaną, zwalniając w konsekwencji od obowiązku zapłaty drugą spadkobierczynię. W ocenie Sądu Okręgowego wyniki postępowania dowodowego wskazywały również na to, że doszło do zawarcia przez pozwaną i jej ojca E. K. z powodem kolejnej umowy pożyczki, która dotyczyła kwoty 100.000 zł i została stwierdzona umową z dnia 23 stycznia 2015r. Trudno uznać, że pozwana osobiście spisując umowę nie zauważyła, że dotyczy ona także kolejnej pożyczki od powoda, a E. K. podpisując umowę również nie zwrócił na to uwagi. Powyższe okoliczności wskazywały na to, że zobowiązania pozwanej wobec powoda wynosiły 210.000 zł i zostały częściowo spłacone; do zapłaty pozostała kwota 190.000 zł. Sąd Okręgowy stwierdził także, że upłynął ustalony w umowie z 23 stycznia 2015r. termin zapłaty; nastąpiło zdarzenie powodujące wymagalność zobowiązania - dokonanie zapłaty przez (...) należności z tytułu rozliczenia umowy o roboty budowlane, jaką zawarła M. K.. Pozwana zaprzeczyła wprawdzie, aby zapłata taka miała miejsce jednak twierdzenie to w świetle przesłuchania E. K. i pisma (...) z 12 sierpnia 2016r. Sąd Okręgowy uznał jest niewiarygodne. Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 720 § 1 k.c. w z art. 506 § 1 k.c., art. 366 § 1 k.c. i art. 481 § 1 k.c. uwzględnił powództwo, zaś o kosztach postępowania orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w B. wywiódła pozwana, przy czym z jej treści wynika, że pozwana zaskarżyła wyrok w zakresie uwzględnienia powództwa ponad kwotę 45.000 zł, domagając się zmiany wyroku w zaskarżonym zakresie poprzez zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda kwoty 45.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od

daty wymagalności od dnia zapłaty, oddalenia powództwa w pozostałym zakresie i zmiany orzeczenia o kosztach postępowania oraz zasądzenia kosztów postępowania apelacyjnego, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Zaskarżonemu wyrokowi apelująca zarzuciła:

I. naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na rozstrzygnięcie tj.:

- art. 233 § 1 k.p.c. wskutek przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów, a także braku wszechstronnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i dokonanie ustaleń faktycznych w sposób sprzeczny z zasadami logiki prawidłowego rozumowania, kojarzenia faktów i zasadami doświadczenia życiowego, w szczególności w zakresie:

a) oceny zeznań pozwanej i świadka E. K., polegającej na wadliwym przyjęciu, że pomiędzy pozwaną, a powodem doszło do odnowienia zobowiązania wskutek przejęcia długu przez pozwaną spoczywającego na jej zmarłej matce M. K., a także zawarciu przez pozwaną z powodem umowy pożyczki na kwotę 100.000 zł, podczas gdy powód nie udowodnił, aby taką kwotę kiedykolwiek pożyczył pozwanej i jej ojcu E. K.,

b) oceny przedłożonych dokumentów w postaci umowy pożyczki z dnia 30 maja 2014r. i umowy z dnia 23 stycznia 2015r., poprzez uznanie, że ta ostatnia umowa jest umową pożyczki i została zawarta przez pozwaną, a także, że pozwana, jako osoba przejmująca dług odpowiada za całość zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki z dnia 30 maja 2014r, podczas gdy wskutek śmierci M. K. odpowiedzialność pozwanej jako spadkobiercy, czy ewentualnie „przejmującej dług” ograniczona jest do kwoty 55.000 zł, tj. 1/2 kwoty;

- art. 233 § 2 k.p.c. poprzez brak oceny dwukrotnego niestawiennictwa powoda, bez usprawiedliwienia na rozprawach, na które został wezwany celem przesłuchania jako strona pod rygorem pominięcia dowodu z jego przesłuchania;

- art. 245 k.p.c. wskutek oddalenia wniosku pozwanej o dopuszczenie dowodu z protokołu przesłuchania powoda, które miało miejsce przed Sądem Okręgowym w B. (...), pomimo, że Sąd I instancji dopuścił dowód z innych dokumentów, które znajdują się w aktach wskazanej sprawy;

II. sprzeczność ustaleń z treścią zgromadzonego materiału przejawiająca się w przyjęciu, że:

- powód udowodnił, iż pozwana zawarła z nim umowę pożyczki na kwotę 100.000 zł oraz że powód przeniósł na pozwaną własność tej kwoty pieniędzy, podczas gdy pozwana kategorycznie zaprzeczyła, aby otrzymała jakąkolwiek kwotę pieniędzy od powoda, a fakt przekazania spornych pieniędzy nie wynika z dokumentów załączonych do pozwu i brak jest potwierdzenia, aby rzeczywiście taka sytuacja miała miejsce,

- z tytułu „przejęcia długu” za swoją zmarłą matkę M. K. ponosi odpowiedzialność za całą pożyczkę, która została zaciągnięta w dniu 30 maja 2014r. przez M. i E. K., podczas gdy w związku ze śmiercią M. K. i ustaniem wspólności majątkowej małżeńskiej jej odpowiedzialność z tytułu dziedziczenia ograniczona jest do 1/2 pożyczonej kwoty tj. do kwoty 55.000 zł, a nie 110.000 zł,

- oraz wadliwych ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, ponieważ Sąd Okręgowy z jednej strony stwierdził, że pozwana pierwotnie ponosiła odpowiedzialność za dług spadkowy, jako spadkobierczyni M. K., a następnie przyjął, że z chwilą podpisania umowy z dnia 23 stycznia 2015r stała się ona dłużniczką osobistą powoda, albowiem umowa ta spowodowała odnowienie zobowiązania w rozumieniu art. 506 § 1 k.c., odnosząc te ustalenia do kwoty 110.000 zł, gdy tymczasem pożyczka w dniu 30 maja 2014r. została zawarta przez małżonków M. K. i E. K., a po śmierci M. K. dług spadkowy wynosi kwotę 55.000 zł, a nie 110.000 zł;

III. naruszenie przepisów prawa materialnego wskutek wadliwej wykładni i niewłaściwego zastosowania w niniejszej sprawie:

- art. 720 § 1 k.c. w związku z art. 65 § 1 k.c. wskutek jego wadliwej wykładni skutkującej tym, że Sąd Okręgowy uznał, że umowa z dnia 23 stycznia 2015r. jest umową pożyczki na kwotę 100.000 zł zawartą z pozwaną, podczas gdy z jej treści w sposób nie budzący wątpliwości wynika, że dotyczy ona „przejęcia długu” przez pozwaną po zmarłej matce M. K.,

- art. 519 § 1 i § 2 k.c. poprzez wadliwe przejęcie, że pomiędzy powodem, a pozwaną doszło do zawarcia umowy przejęcia długu po M. K., podczas gdy ze wskazanego przepisu wynika w sposób jednoznaczny, w jaki sposób osoba trzecia może wstąpić w miejsce dłużnika, który zostaje z długu zwolniony, a żadna z tych sytuacji nie mogła mieć miejsca w niniejszej sprawie, ponieważ bezpośredni dłużnik powoda M. K. w dniu 23 stycznia 2015r nie żył, a pozwana, jako jego spadkobierca była jedynie odpowiedzialna za dług spadkowy i nie może zostać uznana za osobę trzecią w rozumieniu tego przepisu,

- art. 506 § 1 k.c. poprzez wadliwe przyjęcie, że pomiędzy pozwaną a powodem doszło do odnowienia zobowiązania,
- art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że powód udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 100.000 zł w dniu 23 stycznia 2015r, podczas gdy powód nie udowodnił tej okoliczności, a pozwana zaprzeczyła, aby otrzymała od powoda jakąkolwiek kwotę pieniędzy, - art. 88 § 2 k.c. poprzez przyjęcie, że pozwana była zobowiązana do wytłumaczenia dlaczego oświadczenie o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu w zakresie rzekomej pożyczki kwoty 100.000 zł złożyła w toku procesu, podczas gdy fakt ten wynika ze złożonego przez nią pisemnego oświadczenia, a ponadto w świetle wskazanego przepisu pozwana mogła uchylić od złożonego oświadczenia w ciągu roku od dnia wykrycia błędu.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego, wskazując na niezasadność wywiedzionego środka zaskarżenia.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja pozostaje zasadna jedynie w zakresie częściowego ograniczenia odpowiedzialności pozwanej do ustalonej w spisie inwentarza wartości stanu czynnego spadku po M. K.. W pierwszej kolejności odnieść się należy do zarzutów kwestionujących ustalenia faktyczne w sprawie poczynione przez Sąd Okręgowy, jako że jedynie prawidłowo ustalony stan faktyczny pozwala na dokonanie oceny prawnej. Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może zostać skutecznie przedstawiony przez wykazanie, że Sąd I instancji popełnił błędy w ocenie dowodów, naruszył zasady logicznego rozumowania czy doświadczenia życiowego; konieczne pozostaje przy tym jednocześnie wskazanie konkretnych dowodów, których zarzut taki dotyczy. Zgodnie bowiem z dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania po wszechstronnym rozważeniu zebranego materiału dowodowego. Taka ocena dokonywana jest na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a ponadto powinna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i – ważąc ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Zarówno w literaturze jak i orzecznictwie zgodnie przyjmuje się także, że powyższa ocena musi być oparta na wszechstronnym rozważeniu zgromadzonego materiału dowodowego, przez co należy rozumieć uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu oraz wszystkich okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych środków dowodowych, mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności.

Zgłoszony w apelacji zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c może zostać uwzględniony jedynie w przypadku wykazania jakie kryteria naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłuszne im je przyznając, a także w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej, albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002r. II CKN 817/00, publ. LEX 56906). Natomiast nie czyni zarzutu tego skutecznym przedstawianie przez skarżącego własnej wizji stanu faktycznego w sprawie, opartej na dokonanej przez siebie odmiennej ocenie dowodów, a nawet możliwość w równym stopniu wyciągnięcia na podstawie

tego samego materiału dowodowego odmiennych wniosków (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002r. sygn. akt II CKN 817/00, publ. LEX nr 56906, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2001r. sygn. akt IV CKN 970/00, publ. LEX nr 52753).

Pozwana kwestionując dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę dowodów ogranicza się zaś w istocie do wskazania jakie dowody, w jej przekonaniu, zostały błędnie przez Sąd I instancji ocenione oraz wskazania, jakie wnioski z tej oceny winny być wyciągnięte, nie przytaczając zasady oceny dowodów, jakie Sąd I instancji w odniesieniu do konkretnych dowodów naruszył.

Wbrew zarzutowi skarżącej Sąd I instancji wziął pod uwagę fakt nieusprawiedliwionego niestawiennictwa powoda po wezwaniu na rozprawę celem przesłuchania, skoro stosownie do art. 302 k.p.c. ograniczył przesłuchanie stron tylko do przesłuchania pozwanej. Nie jest zaś usprawiedliwione oczekiwanie, że skutkiem niestawiennictwa powoda i zaniechania jego przesłuchania pozostawać będzie oddalenie powództwa, jeżeli na takie rozstrzygnięcie nie wskazuje pozostały, prawidłowo oceniony przez Sąd I instancji, co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia, materiał dowodowy. Zastępowanie w tej sytuacji zeznań powoda zeznaniami złożonymi w innej sprawie pozostawałoby sprzeczne z zasadą bezpośredniości, zatem zasadnie Sąd I instancji oddalił wniosek dowodowy pozwanej o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania powoda, jakie odbyło się w sprawie(...) Sądu Okręgowego w B..

Jednocześnie okoliczność, że pozwana zaprzeczyła, aby zawarła z powodem umowę pożyczki i była zobowiązana z tego tytułu do zwrotu kwoty 110.000 zł nie oznacza, że powód nie udowodnił okoliczności przeciwnej, czy też że Sąd I instancji czyniąc na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego odmienne ustalenie, naruszył przepis art. 6 k.c. lub też art. 720 § 1 k.c.

Ocena dowodów dokonana przez Sąd I instancji, w zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sporu, mieści się w ramach swobodnej oceny dowodów wskazanej art. 233 § 1 k.p.c. i nie narusza zasad logiki, doświadczenia życiowego, czy jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych.

Ustalenia stanu faktycznego poczynione przez Sąd Okręgowy Sąd Apelacyjny uznaje za własne, zatem nie zachodzi potrzeba ich ponownego przytaczania. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy szczegółowo wskazany przez Sąd I instancji dawał podstawę do ustalenia, że pozwana zawarła z powodem umowę z dnia 23 stycznia 2015r. i zgodnie z jej treścią zobowiązała się zwrócić na rzecz powoda zadłużenie zmarłej M. K. oraz przyjętą pożyczkę w kwocie 100.000zł. W istocie brak w materiale dowodowym pokwitowania przyjęcia przez pozwaną lub E. K. od powoda pożyczki w kwocie 100.000 zł, jednakże nic nie wskazuje także na to, że strony czy też M. K. takie pokwitowanie sporządziły w odniesieniu do kwoty poprzedniej pożyczki 110.000 zł. Skoro treść umowy z 23 stycznia 2015r. wyraźnie rozdziela zobowiązanie pozwanej z tytułu spadkobrania od jej własnego zobowiązania (nie jest to „dług przejęty jako spadkobierczyni”) nie jest racjonalne wyjaśnienie pozwanej, że była przekonana, iż sporządzone przez nią oświadczenie dotyczy tylko długu jej rodziców. Podobnie trudno uznać za wiarygodne oświadczenie pozwanej, że nie знаła wysokości zadłużenia rodziców, skoro podpisana przez nią umowa odnosi się do konkretnych kwot, zaś z treści dokumentu wynika, że załącznikiem do niej była umowa z 30 maja 2014r. Pozwana kwestionuje, aby to ona uczyniła stosowną adnotację na kopii umowy z 30 maja 2014r., jednakże jej stanowisko w tym zakresie trudno uznać za przesądające, skoro początkowo kwestionowała ona także fakt, aby podpisała umowę, którą własnoręcznie sporządziła.

Oczywistym jest, że przepis art. 88 § 2 k.c. wskazuje na prekluzyjny termin do uchylenia się od skutków oświadczenia woli, jednakże zachowanie osoby, która złożyła dane oświadczenia woli po tym fakcie ma znaczenie dla oceny wiarygodności jej twierdzeń w zakresie działania pod wpływem błędu. Skoro pozwana już w sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym złożonym w dniu 1 czerwca 2016r. wskazała, że nie zawierała z pozwanym umowy pożyczki, to nie znajduje logicznego wytłumaczenia fakt, że oświadczenie o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli złożyła dopiero pismem z 7 grudnia 2016r.; na wyjaśnienie w tym zakresie skarżąca nie wskazała także i w apelacji.

Sąd I instancji wnioskując, że złożone przez pozwaną oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli nie odniosło skutku nie naruszył art. 88 § 2 k.c., skoro zasadnie uznał, że brak jest podstaw do wniosku, iż pozwana

składając oświadczenie woli w ramach umowy z powodem działała pod wpływem błędu, a nie, że oświadczenie pozwanej o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożone zostało po upływie terminu zawitego.

Uzasadnienie zaskarżonego wyroku wskazuje, że pomimo posłużenia się zwrotem „ przejęcia ” przez pozwaną długu zmarłej M. K., Sąd I instancji słusznie nie zastosował art. 519 k.c. Nie było jednak w okolicznościach niniejszej sprawy również podstaw do zastosowania art. 506 § 1 k.c. zgodnie z którym jeżeli w celu umorzenia zobowiązania dłużnik zobowiązuje się za zgodą wierzyciela spełnić inne świadczenie albo nawet to samo świadczenie, lecz z innej podstawy prawnej, zobowiązanie dotychczasowe wygasa. Nie ulega wątpliwości, że na pozwanej w dacie zawierania umowy z 23 stycznia 2015r. ciążył dług jej spadkodawczyni M. K., zaś w treści umowy wprost wskazano na spadkobranie. Zgodnie z art. 1034 § 1 k.c. spadkobiercy ponoszą solidarną odpowiedzialność za długi spadkowe do chwili działu spadku, zatem w dacie zawierania umowy odpowiedzialność dotyczyła całego długu. Skoro ani treść umowy, ani sama pozwana nie wskazuje, że umowa pomiędzy stronami ustanawiała nowy tytuł prawny dla spełnienia świadczenia, którym pozwana była obciążona z tytułu dziedziczenia nie można wniosku takiego wywieść jedynie ze sformułowania dotyczącego „ przejęcia długu ” , zwłaszcza wobec treści domniemania zawartego w art. 506 § 1 k.c. Brak też podstaw do przyjęcia, że strony umowy obejmowały swym zamiarem ustanowienie odmiennego niż ustawowy reżimu odpowiedzialności za długi spadkowe. Wobec powyższych okoliczności zaskarżony wyrok podlegał stosownej zmianie na mocy art. 386 § 1 k.p.c., zaś apelacja w pozostałym zakresie oddaleniu na mocy art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania Sąd Apelacyjny orzekł stosownie do art. 100 k.p.c i § 2 ust. 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800).